

Наблюдението е върху програмите на търговските доставчици на медийни услуги – *НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, КАНАЛ 3 и ЕВРОПА* и в програмите на националните обществени доставчици - *БНТ 1 и ХОРИЗОНТ*.

Целта на мониторинга е свързана с изискванията на Закона за радиото и телевизията за личния живот и личната неприкосновеност при отразяването на случая, с риска от вторична виктимизация и със спазването на морално-етичните стандарти. Експресният мониторинг обхваща излъченото програмно съдържание за 13-14 април 2018 г.

Констатирана е отчетлива разлика в начина на поднасяне на информацията от страна на медиите в първите часове на тежкото произшествие. В някои наблюдавани програми, отразяващи трагедията, се забелязва недостатъчен респект в медийното съдържание и в начините на показване по отношение на професионалните стандарти.

Изводи:

Наблюдението във връзка с отразяването на тежката катастрофа с жертви и пострадали регистрира наличие на бърза медийна реакция, както и информационна динамика на съдържанието. Отразена е институционалната позиция, потърсени са и експертни мнения.

Въпреки това наблюдението отчита, че изчерпателното отразяване на тежкото пътнотранспортно произшествие не следва да придобива медийна сензационност и да нарушава журналистически стандарти, въпреки необходимостта и професионалното задължение от навременна и точна информация.

Непремереното навлизане в личното пространство в един от репортажите поставя за пореден път темата за морално-етичните норми и спазването на основен принцип, залегнал в Закона за радиото и телевизията, свързан с личната неприкосновеност на гражданите. Въпреки желанието да се обясни по-агресивното медийно отразяване с липсата на бърза институционална реакция, наблюдението счита, че този информационен дефицит не следва да се запълва с непремерени репортерски реакции.

Въпросът за ролята на саморегулационните механизми възниква и при предпазване на аудиторията от медийната свръхактивност в подобни събития, както и за внимателно предотвратяване на вторично травмиране по отношение на пострадали, близки на пострадали и загинали, и на зрители.

Прекаленото визуално експониране на инцидента, настойчивата упоритост на репортерите на място в две програми на големите търговски медии предизвика силна реакция в значителна част от журналистическата колегия – коментари в самите медии, в интернет-сайтове и в социалните мрежи. До този момент в СЕМ са постъпили 12 сигнала, като в повечето от тях се твърди за нарушение на професионалните стандарти.

С положителен знак наблюдението отчита информацията както за съобщаването на кризисни телефони, така и за разпространението на призови на пътни експерти с информация за водачите

на МПС, както и за кръводаряване. Не са съобщени имена на пострадали, в излъчените репортажи не се съдържат кадри с неблагоприятно съдържание, не са показани жертви.

СЕМ е подчертавал многократно, че правото на личен живот и правото на свобода на изразяване на мнения нямат предимство едно пред друго. Доставчиците на медийни услуги трябва да осигуряват в дейността си както възможност на гражданите да получават пълна информация, а така и ненамеса в личния им живот. Това е пореден случай, при отразяването на който се констатира липса на баланс между упражняването на двете фундаментални права и двете гарантирани от съществуващото законодателство.